

§ 204

Úplné znění § 204 – odst. 1, 2 v tomto znění od 1. 1. 2001 – poslední změna zákonem č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony; odst. 3 v tomto znění od 1. 1. 2014 – poslední změna zákonem č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

- (1) Odvolání se podává do patnácti dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí u soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Bylo-li vydáno opravné usnesení týkající se výroku rozhodnutí, běží tato lhůta znovu od právní moci opravného usnesení.
- (2) Odvolání je podáno včas také tehdy, jestliže bylo podáno po uplynutí patnáctidenní lhůty proto, že se odvolatel řídil nesprávným poučením soudu o odvolání. Neobsahuje-li rozhodnutí poučení o odvolání, o lhůtě k odvolání nebo o soudu, u něhož se podává, nebo obsahuje-li nesprávné poučení o tom, že odvolání není přípustné, lze podat odvolání do tří měsíců od doručení.
- (3) O prominutí zmeškání lhůty k odvolání rozhoduje soud prvního stupně.

Komentář k § 204
Komentátor: Petr, Jirsa

K odst. 1:

O možnosti podat odvolání musí být především účastník poučen, a to jak po (případném) vyhlášení rozhodnutí, tak i v jeho písemném vyhotovení. K tomu srov. komentář k § 156 odst. 1.

Jak má poučení znít, je věcí formulačních schopností každého soudce, avšak musí být vždy zachován hlavní, tedy „poučovací“ význam textu, který musí být jednoznačný a srozumitelný, a to i pro nezastoupeného účastníka. Ne vždy tomu tak v praxi je, o čemž svědčí například *usnesení Městského soudu v Praze* ze dne 11. 11. 2014, *sp. zn. 93 Co 325/2014*: „Z ustanovení § 204 odst. 1 o. s. ř. vyplývá, že poučení o řádném opravném prostředku musí obsahovat v první řadě údaj o tom, u kterého soudu je třeba odvolání podat. Tomuto požadavku ne zcela odpovídá v praxi používaná formulace, že se odvolání podává »prostřednictvím nalézacího soudu k soudu odvolacímu«, která může zejména u nezastoupených účastníků vést k pochybnostem při adresování odvolání správnému soudu.“ Citované rozhodnutí názorně ukazuje, jaké problémy může činit používání „zdeřádného“ jazyka v písemném vyhotovení rozhodnutí soudu. Účastník (žalovaný) v tomto případě nepochopil z běžně používané formulace poučení o odvolání, ke kterému soudu je má vlastně podat, což nakonec vedlo ke zmeškání odvolací lhůty. Proto je důležité, aby soudy (i při množství věcí, které vyřizují) braly v úvahu při formulování svých rozhodnutí také fakt, komu vlastně rozhodnutí adresují a kdo jim má být osloven – to vše s přihlédnutím ke skutečnosti, že právní vědomí našich spoluobčanů není v řadě případů na valné výši. To platí nejen o odůvodnění rozhodnutí, ale též o poučení o odvolání (mimořádném opravném prostředku).

Často se pro poučení používá (například) následující formulace: „Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím soudu zdejšího (Obvodního soudu pro Prahu 5 – jako v tomto případě).“

Podobná formulace zřejmě nepředstavuje výkladový problém pro soudce, advokáty či justiční pracovníky; u účastníků nezastoupených však problém vzniknout může, což má svůj základ i v rovině jazykové a stylistické, jak ostatně vyplývá i z dopisu nejmenovaného stěžovatele, který se obrátil na předsedu Obvodního soudu pro Prahu 1 již v roce 2005 s následujícím požadavkem: „Jsem dlouholetý novinář a publicista, takže češtinu ovládám. Proto poukazuji na to, že jde o nesprávné poučení, protože nabízí dvojitý výklad, což mně potvrdila jazyková poradna Ústavu pro jazyk český Akademie věd. Z výše uvedeného se dočítám, že lhůta běží od doručení písemného vyhotovení – k odvolacímu Městskému soudu v Praze, přičemž má být ale chápáno tak, že lhůta běží od doručení účastníkovi, rozhodovat bude Městský soud v Praze ...“

Na základě zákona a s ohledem na čtení jazykové stránky sdělení jsem ministerstvu nabídl následně stylizované poučení: „Proti tomuto rozsudku (usnesení) lze podat odvolání do patnácti dnů od doručení jeho písemného vyhotovení účastníkovi. Odvolání se podává u soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje.“ Pokud by i v tomto případě poučení soudu znělo jednoznačněji (například: „Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do patnácti dnů ode dne jeho doručení. Odvolání se podává u Obvodního soudu pro Prahu 5.“), pak by

nemusely nastat zbytečné procesní problémy a zdlouhavé odvolací řízení jako v komentovaném případě – kdy se žalovaný spletl při označení soudu, k němuž má odvolání adresovat a v důsledku toho (mj.) došlo ke zmeškání důležité lhůty a velmi složité procesní situaci.

Lhůta k podání odvolání je lhůtou *procesní*. Postačí tedy, je-li poslední den lhůty podáno odvolání u soudu (osobně přineseno na podatelnu soudu v písemné podobě, v zákonem vyjmenovaných případech nadiktováno ústně do protokolu u soudu, telefaxem nebo prostřednictvím *veřejné datové sítě* – srov. zejména podrobný komentář k ustanovení § 42 odst. 1, kde jsou popsány modelové situace ve vztahu ke včasnosti podání, tedy i odvolání) nebo *odevdáno orgánu, který má povinnost je doručit* (§ 57 odst. 3), což je prozatím zpravidla pošta, ale i věznice nebo zařízení pro výkon ústavní výchovy a podobně. Lhůta k podání odvolání běží ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, tzn. samotný den doručení se do běhu odvolací lhůty nezapočítává.

Technický pokrok, který se promítá do § 42 odst. 1, jež platí i pro odvolání (§ 211), sice umožňuje i jiné než písemné a ústní podání, avšak kromě podání se zaručeným elektronickým podpisem, založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb (§ 42 odst. 4) dle zákona č. 227/2000 Sb. a odvolání doručeno do *datové schránky* soudu postupem podle zákona č. 300/2008 Sb. vyžaduje (§ 42 odst. 2, 3) doplnění takového odvolání (fax či elektronické podání bez ověřeného podpisu) originálem podání ve lhůtě tří dnů, jinak k nim soud nepřihlíží. Třídenní lhůta je opět *lhůtou procesní*, takže například originál faxového podání je možno dát k poštovní přepravě poslední den třídenní lhůty a je nerozhodné, že soud tento originál obdrží až po jejím uplynutí (blíže k tomu viz § 42 odst. 2 a komentář k němu). V této souvislosti lze doporučit, aby soud, pokud k podání nedoplněnému ve shora uvedeném nebude přihlížet, účastníka o tomto „nepřihlížení“ informoval, a to kupříkladu prostým písemem. Jakkoliv to zákon nestanoví, jde o projev korektně vedeného procesu.

Skutečnost, že včas podané odvolání nebylo založeno do spisu a předloženo odvolacímu soudu, nemá na jeho právní účinky vliv (*usnesení Nejvyššího soudu* ze dne 15. 12. 2001, *sp. zn. 22 Cdo 174/2001*). „*V případě odvolání podávaného prostřednictvím datové schránky je rozhodující pro posouzení včasnosti podání odvolání datum, kdy bylo odvolání odvolatelem do datové schránky dodáno, nikoliv datum, kdy bylo doručeno do centrální evidence podatelny soudu, tedy kdy bylo soudem vyzvednuto*“ (*usnesení Krajského soudu v Ostravě* ze dne 16. 8. 2011, *sp. zn. 8 Co 370/2011*). Obdobně judikoval již i *Ústavní soud* ve svém *nálezu* ze dne 10. 1. 2012, *sp. zn. II. ÚS 3518/11*: „*Pro okamžik podání prostřednictvím datové schránky je rozhodné, kdy účastník prokazatelně dodá své podání do veřejné datové sítě, nikoliv okamžik, kdy aplikace soudu datovou zprávu zpracuje nebo kdy se s jejím obsahem seznámí pověřený soudní zaměstnanec*.“ Judikatura je tedy v interpretaci této otázky jednotná.

Za připomínku stojí, že podle § 14 z. ř. s. má soud povinnost sepsat podání do protokolu. To se však týká jen návrhů na zahájení řízení, příp. výkon rozhodnutí, a to výlučně ve věcech, jež jsou zde uvedeny (zejména věci nesporné); netýká se to odvolání (srov. komentář k § 14 z. ř. s.). Odvolání podání učiněné prostřednictvím držitele poštovní licence u místně nepřislušného odvolacího soudu se za účinné považuje pouze tehdy, je-li v zákonné odvolací lhůtě předáno nepřislušným odvolacím soudem příslušnému odvolacímu soudu. Obdobně to platí i ve vztahu k odvolání podanému u soudu prvního stupně, který napadené rozhodnutí nevydal. K tomu viz např. *usnesení Ústavního soudu* ze 7. 4. 2009, *sp. zn. I. ÚS 669/09*, nebo dále citujeme z *usnesení Vrchního soudu v Praze* z 11. 1. 2012, *čj. 11 Cmo 285/2011-39*: „*Podá-li účastník odvolání u nepřislušného soudu jinak než do protokolu, nemá účinky řádně a včas podaného odvolání, pokud nebylo ve lhůtě podle ustanovení § 204 odst. 1 o. s. ř. předáno tímto nepřislušným soudem soudu příslušnému nebo orgánu, který má povinnost je doručit*.“

Z toho vyplývá následující závěr: Podá-li odvolatel odvolání ve sporném řízení, nemůže si vybrat kterýkoliv soud – respektive může, avšak musí počítat s tím, že podání učiněné u nepřislušného soudu nemá účinky odvolání (suspensivní a devolutivní), neboť ty nastávají až tehdy, když dojde soudu příslušnému nebo je mu nepřislušným soudem odesláno do datové schránky (výjimečně ještě předáno k poštovní přepravě). Ačkoliv jako autoři komentáře usilujeme především o jasný metodický rozbor legislativního textu a jeho souvislostí, na tomto místě je podle našeho názoru zapotřebí učinit pragmatickou poznámku, která má kontext nejen právní, nýbrž i technický a v některých ohledech do jisté míry politický, byť jde o zdánlivě banální záležitost. V podmínkách české justice nelze rozhodně doporučit podání u soudu nepřislušného, protože v řadě případů se odvolání nedostane ke správnému soudu včas, v čemž zásadně nelze, s odvoláním na výše uvedené rozhodnutí Ústavního soudu, spatřovat nesprávný úřední postup, i když se z laického hlediska může zdát, že takovou situaci by „soudní mašinerie“ měla být schopna bez problémů a včas sama vyřešit. Na druhou miskou vah je ovšem třeba položit princip procesní odpovědnosti účastníka řízení, který by dokonce v tak pokročilém stadiu řízení, jakým je okamžik, kdy se rozhodl napadnout verdikt prvoinstančního soudu, měl být dokonce zvýrazněn, což ostatně platí

pro všechny případy přezkumu soudních rozhodnutí, neboť soudobé procesní právo je zaneseno neustále bujícím systémem přezkumných možností, které na jedné straně přinášejí účastníkům – subjektivně vzato – zvyšující se „procesní komfort“, umocňovaný ještě posilováním informační a poučovací povinností soudu, na druhé straně však představují jeden z nejvýraznějších zdrojů průtahů soudního procesu.

Má-li účastník zástupce s plnou mocí pro celé řízení, není soud povinen doručovat stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí účastníku vedle jeho zástupce. Učiní-li tak přesto, je takové doručení neúčinné a z hlediska počátku běhu patnáctidenní lhůty k podání odvolání bez významu (*usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 10. 2001, sp. zn. 21 Cdo 2277/2001*). Praxe připouští i zhojení nedostatků plné moci ve lhůtě stanovené soudem tam, kde někdo vystupoval jako zástupce účastníka v občanském soudním řízení, aniž se prokázal plnou mocí (viz *rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 12. 1983, sp. zn. 3 Cz 88/1983*).

V *usnesení ze dne 20. 2. 2014, sp. zn. 93 Co 7/2014*, dospěl *Městský soud v Praze* k závěru, že v případě dvojího (nadbytečného) doručení téhož rozhodnutí účastníkovi řízení i jeho zástupci běží odvolací lhůta až od doručení pozdějšího (posledního). Dojde-li totiž k opakovanému doručení (jak účastníkovi, tak i advokátovi) v důsledku nesprávného právního názoru soudu o neplatnosti plné moci udělené zástupci účastníka nebo i v případech „přehlédnutí“ plné moci, pak takové pochybení nemůže jít k tíži účastníka, a proto je třeba počítat běh odvolací lhůty až od doručení druhého (pozdějšího). V civilně-procesní rovině se tak projevuje obdoba tradiční trestněprávní zásady *in dubio pro reo* (v pochybnostech ve prospěch).

Opravné usnesení se podle ustanovení § 164 vydává pouze tehdy, pokud se opravuje chyba ve výroku rozhodnutí. Lhůta k podání odvolání běží nově, a to od právní moci opravného usnesení. To má (může mít) za následek, že například i několik let pravomocný rozsudek může být v důsledku nabytí právní moci opravného usnesení náhle znovu otevřen. Jakákoliv drobná chyba ve výroku – a v té souvislosti si znovu připomeňme výše zahrnutou úvahu o faktorech, které ve svých důsledcích mnohdy vedou k zeslabování principu procesní ekonomie – může posloužit účastníku k tomu, aby narušoval právní jistotu protistrany. Z praxe je možno uvést nikoliv ojedinělé případy, kdy žalobce opakovaně podává návrhy na vydání opravného usnesení pro vady výroku, přičemž jde o vady, které nemají žádný vliv na obsah práv a povinností účastníků sporu ve výroku.

Při doslovném výkladu § 204 odst. 1, věty druhé, k němuž má bohužel část soudců tendence, by však i v těchto případech mělo dojít k otevření nové lhůty pro odvolání do věci samé. Judikatura proto právě v zájmu hospodárnosti a efektivnosti řízení dovodila, že nejen v takovém případě, kdy je vydáváno opravné usnesení pro odstranění vady, jež se netýká výroku rozhodnutí, ale i v případě opravného usnesení pro vadu ve výroku rozhodnutí, kdy jde o vadu nemající vliv na právní postavení účastníků, nenastávají účinky předvídané v § 204 odst. 1 a od doručení opravného usnesení (stav před novelou provedenou zákonem č. 30/2001 Sb.) znovu lhůta k podání odvolání neběží. K tomu blíže viz *usnesení Nejvyššího soudu z 2. 6. 2004, sp. zn. 29 Odo 310/2002*: „*Nejvyšší soud především poznamenává, že nabylo-li usnesení, jímž soud opravil chyby v psaní obsažené ve výroku jeho rozsudku, právní moci, nepřislouží (jak správně uzavřel odvolací soud) soudu v další fázi řízení (v řízení o odvolání proti opravenému rozsudku) zkoumat důvodnost (opodstatněnost) provedené opravy. V tomto směru Nejvyšší soud v podrobnostech odkazuje též na usnesení uveřejněné pod číslem 49/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, v němž formuloval a odůvodnil závěr, podle kterého, týká-li se oprava výroku rozhodnutí, lze odvolání proti opravnému usnesení odůvodnit zásadně jen tím, že nejsou splněny předpoklady pro jeho vydání, tedy, že zde není důvod k opravě, jelikož to, co je opravováno, není chybou v psaní, v počtech ani jinou zřejmou nesprávností. Odtud pak plyne i závěr opačný, totiž ten, že je-li zkoumání důvodnosti provedené opravy vyhrazeno opravnému prostředku (odvolání) proti opravnému usnesení, pak logicky nemůže tytéž otázky znovu zkoumat soud v řízení o odvolání proti opravenému rozhodnutí ve znění opravného usnesení. To platí tím více, že podle usnesení Nejvyššího soudu uveřejněného pod číslem 5/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek je proti usnesení, jímž se ve smyslu § 164 o. s. ř. opravuje výrok rozhodnutí, odvolání přípustné, i když zákon proti opravovanému rozhodnutí odvolání nepřipouští. Nabude-li tedy usnesení, jímž soud opravil výrok rozsudku, právní moci, vychází soud, který rozhoduje o odvolání proti opravenému rozsudku, z toho, že práva a povinnosti účastníků byla rozhodnutím soudu prvního stupně ustavena způsobem, který odpovídá znění rozsudku po provedené opravě (a zákoností opravy se již zabývat nesmí). V usnesení uveřejněném pod číslem 31/2001 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek dále Nejvyšší soud vysvětlil, že lhůta k podání odvolání běží znovu od doručení opravného usnesení jen tehdy, směřuje-li odvolání právě jen proti výroku usnesením podle § 164 o. s. ř. opravenému, případně proti výroku, který je na opraveném výroku závislý.*

Ne každá oprava chyby v psaní ve výroku soudního rozhodnutí má (musí mít) za následek nové otevření lhůty k podání odvolání proti opravenému rozhodnutí, jak je předjímá ustanovení § 204 odst. 1, věty druhé, o. s. ř. Opačný výklad (jakkoliv se opírající o text zákona, který v daném směru příslušné procesní postupy nerozlišuje) – totiž ten, že možnost podání odvolání otvírá každá oprava výroku rozhodnutí, bez zřetele k tomu, o jakou chybu v psaní

jde – by ve své podstatě vedl k popření smyslu institutu opravného usnesení, sloužícího k ochraně účastníků před obsahovými změnami výroků vydaného rozhodnutí (jakkoliv opodstatněnými), provedenými soudem v době po uplynutí lhůty k podání odvolání proti opravovanému rozhodnutí.

Jinak řečeno, lhůta k podání odvolání proti výroku rozhodnutí opravenému opravným usnesením soudu (a proti výrokům na něm závislým) se účastníku řízení nově otevírá jen tehdy, je-li důsledkem takové (byť i nevýznamné) opravy obsahová změna výroku z hlediska práv a povinností, jež po opravě vymezuje (v porovnání se stavem před opravou), nebo nebylo-li rozhodnutí ve znění před opravou v důsledku takové chyby v psaní materiálně vykonatelné. Uvedené platí i tehdy, bylo-li (jako v tomto případě) rozhodnutí s chybami v psaní již přezkoumáno v odvolacím řízení na základě dříve podané odvolání a odvolací soud, který chyby v psaní přehlédl, takové rozhodnutí jako věcně správné potvrdil. Tam, kde se chyba v psaní projevuje jen formálně (např. vynecháním spojovací částky, vadným rozdělením slova, špatným umístěním nebo užitím členicích znamének či prostým překlepem), nikoliv však obsahově, nebude její oprava důvodem pro nové otevření lhůty k podání odvolání proti opravovanému výroku. “Jde o zřetelný krok směrem k teleologickému komplexnímu výkladu procesního ustanovení.

Nová lhůta k podání odvolání se účastníkům řízení otevírá jen tehdy, je-li důsledkem takové opravy obsahová změna výroku z hlediska práv a povinností, jež po opravě vymezuje (v porovnání se stavem před opravou), nebo nebylo-li rozhodnutí ve znění před opravou v důsledku takové chyby v psaní materiálně vykonatelné. *Například není vadou, která otevírá nový běh odvolací lhůty, chyba v přehození číslic na adrese sídla žalobce, dále uvedení nesprávného data kolaudace a chyba v přepisu jména a příjmení žalobce, pokud žalobce byl jinak správně individualizován identifikačním číslem a adresou.*

Uvedené závěry potvrzuje rovněž judikatura ústavní (blíže viz například *usnesení Ústavního soudu* ze dne 21. 11. 2013, *sp. zn. I. ÚS 2033/12*, kde byla řešena problematika běhu lhůty pro podání odvolání proti rozhodnutí odvolacího soudu ve znění opravného usnesení).

K odst. 2:

Zvláštním případem je situace, kdy se odvolatel řídil *nesprávným poučením soudu o odvolání* (srov. též komentář k § 157 odst. 1). Všeobecně se přijímá názor, že zákonodárce měl na mysli nejen samotnou věcnou nesprávnost poučení, nýbrž že může jít o případy, kdy rozhodnutí neobsahovalo poučení o odvolání vůbec (příp. bylo nečitelné). Nejběžnější typ pochybení, který lze zahrnout pod komentované ustanovení, ovšem představují případy, kdy byla uvedena lhůta k odvolání chybně, byl nesprávně označen soud, u něhož se odvolání podává, či nebyl uveden vůbec, příp. bylo uvedeno, že odvolání není přípustné, ačkoliv ze zákona přípustné je.

K zajímavému závěru dospěl *Nejvyšší soud v usnesení* ze dne 7. 10. 2009, *sp. zn. 21 Cdo 1580/2008*, v němž dovozuje následující: *„Odvolání proti pravomocnému rozhodnutí není přípustné; vyznačení doložky právní moci na doručovaném nepravomocném rozhodnutí má proto stejné účinky jako nesprávné poučení o tom, že odvolání není přípustné (i když je v rozhodnutí obsaženo i poučení o tom, že proti němu lze podat odvolání do patnácti dnů od jeho doručení). Bylo-li nepravomocné rozhodnutí opatřeno doložkou právní moci a poté doručeno účastníkovi, činila lhůta, během níž mohl tento účastník podat odvolání, tři měsíce.“* Ještě pozoruhodnější je *rozsudek Nejvyššího soudu* ze dne 15. 9. 2010, *sp. zn. 29 Cdo 3779/2008*, který totéž dovedl ve vztahu ke směnečnému platebnímu rozkazu, jenž byl žalovanému doručen s nesprávně vyznačenou doložkou právní moci.

Tabulka č. 3: Přehled pochybení v poučení o opravném prostředku prodlužujících odvolací lhůtu.

typ pochybení	poznámka (příklady)
absence poučení	v rozhodnutí zcela chybí poučení o možnosti podat opravný prostředek
absence prvku v poučení	chybí poslední list rozhodnutí s poučením není uvedena odvolací lhůta není uveden soud, u něhož se má odvolání podat
typ chyby v poučení	poučení je nečitelné účastník je poučen, že se nemůže odvolat, ačkoliv je odvolání přípustné je uvedena kratší nebo delší odvolací lhůta je uveden chybný soud, u něhož se má odvolání podat

V těchto případech se prodlužuje odvolací lhůta na 3 měsíce, ovšem počátek běhu lhůty zůstává stejný, tj. od doručení napadeného rozhodnutí.

Pro názornost uvádíme příklad: *Dne 29. 1. 2013 bylo účastníkovi doručeno do datové schránky usnesení, které obsahuje následující poučení o opravném prostředku: „Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení“ (chybí tedy označení soudu, u něhož má být odvolání podáno). Dne 30. 1. 2013 začala běžet tříměsíční (nikoliv devadesátidenní) odvolací lhůta, jejíž poslední den připadl podle ustanovení § 57 odst. 2, věta první, na 29. 4. 2013. Dne 30. 4. 2013 nabylo usnesení právní moci.*

Může nastat i situace, kdy soud poučí účastníka, že odvolání lze podat ve lhůtě delší než patnáct dnů. Potom platí nesprávná delší lhůta uvedená v poučení a je-li její poslední den odvolání podáno, je třeba na ně pohlížet jako na včasné.

Nabízí se v této souvislosti otázka, jak má soud postupovat v případech, kdy dodatečně zjistí svůj omyl v nesprávném poučení (*kupříkladu je v důsledku chyby v psaní uvedeno v poučení, že lze podat odvolání do 155 dnů, namísto do 15 dnů*). V těchto případech může soud vydat **opravné usnesení** podle ustanovení § 164 (viz komentář k němu) a odvolací lhůtu prodlouženou v důsledku zjevné chyby v psaní „zkrátit“; jinak by totiž – což by rozhodně nebylo v souladu s úmyslem zákonodárce – zkrátit právo ostatních účastníků na projednání věci bez zbytečných průtahů (*po žalujícím věřiteli lze jen stěží požadovat, aby, jako v uvedeném příkladu, čekal téměř půl roku na doložku právní moci*).

V případě pochybení se lhůta objektivně prodlužuje všem účastníkům. Subjektivně však nemůže být úspěšný ten účastník, kterému bylo rozhodnutím vyhověno, takže jeho odvolání nebude odmítnuto pro opožděnost, ale pro nedostatek legitimace.

Stává se, že se účastník někdy odvolá dříve, než mu bylo rozhodnutí doručeno, a praxe dovodila, že odvolání je účinné, byť odvolateli dosud nezačala běžet odvolací lhůta (k tomu srov. např. *usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 4. 1997, sp. zn. 2 Cdon 1199/96*). Jindy soud účastníka řízení nesprávně poučí o možnosti podat odvolání, ač ze zákona odvolání přípustné není. V tomto případě byl vysloven právní názor, že nesprávné poučení o možnosti podat odvolání nezakládá účastníkovi právo je také podat, a odvolací soud takové odvolání odmítne s odůvodněním, že přípustnost odvolání je dána zákonem, a nikoliv tím, jak soud účastníka poučil. Soudy by měly poučení o odvolání věnovat náležitou pozornost a přesně citovat § 204 odst. 1, neboť různé nepřesnosti a pochybení v poučení vedou k oddálení právní moci a tím zbytečnému prodlužování odvolací lhůty. Velkým nešvarem je například formulace, že „odvolání se podává prostřednictvím okresního soudu“, byť zákon používá naprosto srozumitelnou formulaci, že odvolání se podává u soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje.

K odst. 3:

Zmeškání lhůty k podání odvolání lze obecně prominout (výjimky jsou např. v ustanovení § 254 odst. 2, § 35 odst. 5 ex. ř.). O prominutí zmeškání lhůty rozhoduje soud prvního stupně podle § 58 (srov. komentář k němu). Proti zamítavému rozhodnutí má účastník, který žádost podal, možnost podat odvolání. Samotné rozhodnutí se doručuje pouze žadateli či jeho právnímu zástupci, takže nikdo jiný odvolání podat nemůže. Proti rozhodnutí odvolacího soudu je dovolání přípustné jen za podmínek uvedených v § 237. Relevantním hlediskem při posuzování návrhu na prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání není tvrzení odvolatele, že odvolání podal včas (k tomu viz *usnesení Nejvyššího soudu z 23. 6. 2015, sp. zn. 33 Cdo 1826/2015*, a judikaturu tam odkazovanou).